

ČT 8. srpna – Milosrdenství a věrnost

Mk 12:38-40 „³⁸Když učil, řekl: „Varujte se zákoníků, kteří se rádi procházejí v dlouhých řízcích, stojí o pozdravy na ulicích,³⁹ o přední sedadla v synagógách a přední místa na hostinách.⁴⁰ Vydávají domy vdov a dlouho se naoko modlí. Ty postihne tím přísnější soud.““

Mt 9:13 „Jděte a učte se, co to je: „Milosrdenství chci, a ne obět.“ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“

Oz 6:6 „Chci milosrdenství, ne obět, poznání Boha je nad zápal.“

Mt 23:13.23.24 „¹³Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít. ...²³Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat.²⁴Slepí vůdcové, cedíte komára, ale velblouda spolknete!“

PÁ 9. srpna – Podněty k zamyšlení

Přečtěte si 67. kapitolu „Naposledy v chrámu“ v knize Touha věků.

„Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.“ (Ml 6,6.8) ... Tyto rady opakovali Boží služebníci vždy, když se náboženství stávalo formálním a lidé přestávali být k sobě navzájem milosrdní.“ (PK 326; OSU 125)

„Dostala jsem pokyn, abych obrátila pozornost našich lidí na padesátou osmou kapitolu Izajáše. Čtěte tuto kapitolu pozorně a pochopte, jaký způsob služby přinese do sborů život. Dílo evangelia se má šířit dvěma způsoby – štědrostí a našimi skutky. Když potkáte trpící duši, která potřebuje pomoc, pomozte jí. Když najdete hladové, nasýťte je. Tak budete jednat v souladu s Kristovou službou. Pánovo svaté dílo spočívalo ve skutcích laskavosti a štědrosti. Ať jsou všichni věřící povzbuzeni, aby měli i oni účast na takovém díle.“ (WM 29)

Otázky k rozhovoru

1. Uvažovali jste někdy o konání spravedlnosti a skutcích milosrdenství jako o způsobu bohoslužby? Jak může tento postoj změnit váš pohled na pomoc druhým? Jak může ovlivnit váš postoj k bohoslužbě?

2. Život Jakým způsobem se můžeme chránit před tím, abychom v našem křesťanském životě (osobním i sborovém) zanedbávali „to, co je v Zákoně důležitější“ (Mt 23,23)? Mohli byste najít příklady z vaší vlastní zkušenosti, kdy jste „cedili komára, ale velblouda jste spolkli“ (podle Mt 23,24)?

3. Proč je pokrytectví vnímáno jako hřích? Není lepší se aspoň snažit vypadat, že děláme dobře?

4. Jakým způsobem může Boží zájem a nadšení pro pomoc chudým a potřebným (vyjádřené prostřednictvím proroků) změnit váš pohled na svět? Jak by se změnil váš pohled na místní novinové nebo televizní zprávy, kdybyste je vnímali očima a ušima proroků?

♦ Texty na tento týden – Ž 115:1–8; Dt 10:17–22; Ž 101:1; Iz 1:10–17; Iz 58; Mk 12:38–40

♦ Základní verš

„Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidíš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi?“ (Iz 58:6.7)

I při zběžném čtení textů starozákonních proroků je zřejmé jejich nápadné znepokojení nad zacházením s chudými a utlačovanými. Proroci, kteří vlastně byli v určitém slova smyslu Božími mluvčími, byli pobouřeni tím, co viděli v okolních národech (Am 1. a 2. kapitola). Velmi konkrétně a adresně však vyjadřovali i svůj hněv a zármutek nad nespravedlivým jednáním samotného Božího lidu, kterému se dostalo tak mnoha darů a požehnání. Pokud vezmeme v úvahu dějinnou zkušenost vyvoleného národa a Bohem dané zákony, bylo zřejmě namísto očekávat od tohoto lidu mnohem víc. Je smutné, že skutečnost byla často jiná, a proto proroci znovu a znovu přicházeli s vážným poselstvím, které mělo upozornit na politováníhodný stav.

Je zajímavé, že mnohé starozákonné výroky proroků o spravedlnosti a bezpráví zazněly v kontextu pokynů souvisejících se správným uctíváním Boha. Jak uvidíme, pravé uctívání není v žádném případě omezeno na nějaký náboženský rituál. Nedílnou součástí pravého uctívání je mít stejný cíl jako Bůh – v našem kontextu to znamená usilovat o dobro druhých a o pozvednutí ponížených a zapomenutých.

♦ Týden ve zkratce:

- Modlářství a útlak
- Pohnutky uctívání
- Nesprávná bohoslužba
- Cesta k uctívání
- Milosrdenství a věrnost
- Podněty k zamyšlení

NE 4. srpna – Modlářství a útlak

Ž 115:1-4 „¹Ne nás, Hospodine, ne nás, ale svoje jméno oslav pro své milosrdenství a pro svou věrnost!² Proč by měly pronárody říkat: „Kde je ten jejich Bůh?““³Náš Bůh je v nebesích a všechno, co chce, koná.⁴ Jejich modly jsou stříbro a zlato, dílo lidských rukou.“

Ž 115:5-9 „⁵Mají ústa, a nemluví, mají oči, a nevidí,⁶ mají uši, a neslyší, mají nosy, a necítí,⁷ rukama nemohou hmatat, nohama nemohou chodit, z hrdla nevydají hlásku.⁸ Jim jsou podobní ti, kdo je zhotovují, každý, kdo v ně doufá.⁹ Izraeli, doufej v Hospodina, je tvou pomocí a štítem.“

Ex 20:2-6 „²Já jsem Hospodin, tvůj Bůh: já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.³ Nebudeš mít jiného boha mimo mne.⁴ Nezobrazíš si Boha zpodoběním něčeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí.⁵ Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující . Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí,⁶ ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.“

Ex 24:3.7 „³Když Mojžíš přišel nazpět, vypravoval lidu všechna slova Hospodinova a předložil mu všechna právní ustanovení. Všechn lid odpověděl jako jedněmi ústy. Řekli: „Budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.“ ...⁷Potom vzal Knihu smlouvy a předčítal lidu. Prohlásili: „Poslušně budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.““

Ex 32:6.30-34 „⁶Nazíří za časného jitra obětovali oběti zápalné a přinesli oběti pokojné. Pak se lid usadil k jídlu a pití. Nakonec se dali do nevázaných her³⁰Nazíří pak Mojžíš řekl lidu: „Dopustili jste se velkého hříchu; avšak nyní vystoupím k Hospodinu, snad jej za váš hřích usmírím.“³¹Mojžíš se tedy vrátil k Hospodinu a řekl: „Ach, tento lid se dopustil velkého hříchu, udělali si zlatého boha.³²Můžeš jim ten hřích ještě odpustit? Ne-li, vymaž mě ze své knihy, kterou píšeš!“³³Ale Hospodin Mojžíšovi odpověděl: „Vymažu ze své knihy toho, kdo proti mně zhřešil.³⁴A ty nyní jdi a ved' lid, jak jsem ti řekl. Hle, můj posel půjde před tebou. A až přijde den mého trestu, potrestám jejich hřích na nich.““

PO 5. srpna – Pohnutky uctívání

Dt 10:17-22 „¹⁷Vždyť Hospodin, váš Bůh, je Bůh bohů a Pán pánů, Bůh veliký, všemocný a vzbuzující bázeň, který nebere ohled na osobu a nepřijímá úplatek, ¹⁸ale zjednává právo sirotku a vdově, miluje hosta a dává mu chléb a šat. ¹⁹Milujte tedy hosta, neboť jste byli hosty v egyptské zemi. ²⁰Hospodina, svého Boha, se budeš bát, jemu budeš sloužit, k němu se přimkneš a v jeho jménu budeš přísahat. ²¹On je tvá chvála. On je tvůj Bůh, který s tebou učinil tyto veliké a hrozné věci, které jsi viděl na vlastní oči. ²²Tvoji otcové sestoupili do Egypta v počtu sedmdesáti duší, ale nyní tě Hospodin, tvůj Bůh, učinil tak početným jako nebeské hvězdy.“

Ž 101:1 „O milosrdenství a soudu chci zpívat, tobě, Hospodine, prozpěvovat žalmy.“

Ž 146:5-10 „⁵Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova, kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu, ⁶jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří, jenž navěky zachovává věrnost. ⁷Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. Hospodin osvobozuje vězně. ⁸Hospodin otvírá oči slepým, Hospodin sehnuté napřimuje, Hospodin miluje spravedlivé. ⁹Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu. ¹⁰Hospodin bude kralovat věčně, Bůh tvůj, Sijóně, po všechna pokolení. Haleluja.“

Iz 5:16 „Hospodin zastupů se však vyvyšší soudem a svatý Bůh se prokáže svatým spravedlností.“

Iz 61:11 „Jako země dává vzrůst tomu, co kličí, jako zahrada dává vzkličít tomu, co bylo zaseto, tak Panovník Hospodin dá vzkličít spravedlnosti a chvále přede všemi pronárody.“

Ex 15 „¹Tehdy zpíval Mojžíš a synové Izraele Hospodinu tuto píseň. Vyznávali: „Hospodinu chci zpívat, neboť se slavně vyvyšil, smetl do moře koně i s jezdcem. ²Hospodin je má zástita a píseň, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho velebím, Bůh mého otce, a já ho vyvyšuji. ³Hospodin je bojovný rek; Hospodin je jeho jméno. ⁴Vozy faraónovy i jeho vojsko svrhl v moře, v moři Rákosovém utonul výkvět jeho vozatajstva. ⁵Tůně propastné je zavalily, klesli do hlubin jak kámen. ⁶Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle, tvá pravice, Hospodine, zdrtil nepřítel. ⁷Nesmírně vyvýšen rozmetáš útočníky, vysíláš své rozhorlení, jako oheň strniště je požře. ⁸Dechem tvého chřípí počaly se kupit vody, příboje zůstaly stát jako hráze, sesedly se tůně propastné v klín moře. ⁹Nepřítel si řekl: „Pustím se za nimi, doženu je, rozdělím kořist, ukojím jimi svou duši, meč vytasím, podrobí si je má ruka. ¹⁰Zadul jsi svým dechem a moře je zavalilo, potopili se jak olovo v nesmírných vodách. ¹¹Kdo je mezi bohy jako ty, Hospodine? Kdo je jako ty, tak velkolepý ve svatosti, hrozný v chvályhodných skutcích, konající divy? ¹²Vzdáhl jsi pravici a země je pohltila. ¹³Svým milosrdenstvím jsi vedl tento lid, který jsi vykoupil, provázel jsi jej svou mocí ke své svaté nivě. ¹⁴Uslyšely o tom národy a zmocnil se jich neklid, bolest sevřela obyvatele Pelišteje. ¹⁵Tehdy se zhrozili edómští pohlavíři, moábské vůdce zachvátilo chvění, všichni obyvatele Kenaanu propadli zmatku. ¹⁶Padla na ně hrůza a strach; pro velikost tvé paže zmlknou jako kámen, dokud, Hospodine, neprojde tvůj lid, dokud neprojde ten lid, který sis získal. ¹⁷Přivedeš a zasadíš je na hoře svého dědictví, kde jsi, Hospodine, připravil své sídlo k přebývání, kde tvé ruce, Panovníku, svatyni si přichystaly. ¹⁸Hospodin kraluje navěky a navždy.“ ¹⁹Když totiž faraónovi koně s jeho vozy a jízdu vešli do moře, Hospodin na ně obrátil mořské vody. Ale Izraelci šli po suchu prostředkem moře. ²⁰Tu vzala prorokyně Mirjam, sestra Áronova, do ruky bubínek a všechny ženy vyšly za ní s bubínky v tanečním rej. ²¹A Mirjam střídavě s muži prozpěvovala: „Zpívejte Hospodinu, neboť se slavně vyvyšil, smetl do moře koně i s jezdcem.“ ²²Mojžíš vedl Izraele od Rákosového moře dál. Vyšli na poušť Šúr a táhli poušť po tři dny, aniž narazili na vodu. ²³Došli až do Mary, ale nemohli vodu z Mary pít, protože byla hořká. Pojmenovali ji proto Mara (to je Hořká). ²⁴Tu lid proti Mojžíšovi reptal: „Co budeme pít?“ ²⁵Mojžíš upěl k Hospodinu a Hospodin mu ukázal dřevo. Když je hodil do vody, voda zeslédla. Tam dal Hospodin lidu nařízení a právní ustanovení a podrobil jej tam zkoušce. ²⁶Řekl: „Jestliže opravdu budeš poslouchat Hospodina, svého Boha, dělat, co je v jeho očích správné, naslouchat jeho přikázáním a dbát na všechna jeho nařízení, nepostihnu tě žádnou nemocí, kterou jsem postihl Egypt. Neboť já jsem Hospodin, já tě uzdravuji.“ ²⁷Pak přišli do Élimu. Tam bylo dvanáct vodních pramenů a sedmdesát palem. Tam při vodách se utábořili.“

ÚT 6. srpna – Nesprávná bohoslužba

Am 5:21-24 „²¹Nenávidím vaše svátky, zavrhl jsem je, ani vystát nemohu vaše slavnostní shromáždění. ²²Když mi přinášíte zápalné oběti a své oběti přídavně, nemám v nich zalíbení, na pokojnou oběť z vašeho vykrmeného dobytka ani nepohlédnu. ²³Pryč ode mne s halasem tvých písní, tvé brnkání na harfy už nechci slyšet. ²⁴At' se valí právo jako vody, spravedlnost jak proudící potok.“

Am 8:4-6 „⁴Slyšte to vy, kdo bažíte po ubožákovi a kdo chcete odstranit pokorné v zemi. ... ⁶abychom si koupili nuzáky za stříbro, ubožáka pro pár opánků, a abychom prodali obilní zadinu.“

Iz 1:10-17 „¹⁰Slyšte slovo Hospodinovo, sodomští náčelníci, naslouchejte naučení našeho Boha, lide gomorský. ¹¹„K čemu je mi množství vašich obětních hodů, praví Hospodin. Přesyt jsem se zápalných obětí beranů i tuku vykrmených dobytčat, nemám zájem o krev býčků, beránků a kozlů. ¹²Ze se mi chodíte ukazovat! Kdo po vás chce, abyste šlapali má nádvoří? ¹³Nepřinášejte už šalebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností, i novoluní, dny odpočinku a svolaná shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát. ¹⁴Z duše nenávidím vaše novoluní a slavnosti, jsou mi jen na obtíž, jsem vyčerpán, když je musím snášet. ¹⁵Když rozprostíráte své dlaně, zakrývám si před vámi oči. At' se modlíte sebe, neslyším. Vaše ruce jsou celé od krve. ¹⁶Omyjte se, očistěte se, odklid'te mi své zlé skutky z očí, přestaňte páchat zlo. ¹⁷Učte se činit dobro. Hledejte právo, zakročte proti násilníkovi, dopomozte k právu sirotkovi, ujmějte se pře vdovy.“

Mi 6:6-8 „⁶Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšně? Mohu před něj předstoupit s obětmi zápalnými, s ročními býčky? ⁷Cožpak má Hospodin zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících potoků oleje? Což smím dát za svou nevěrnost svého prvorozence, v obět' za svůj hřích plod svého lůna? ⁸Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorné chodil se svým Bohem.“

ST 7. srpna – Cesta k uctívání

Iz 58:5-9 „⁵Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žinici obléká a popelem si podestýlá? Dá se toto nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení? ⁶Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? ⁷Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidíš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi? ⁸Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva. ⁹Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: „Tu jsem!“ Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova...“

Iz 58 „¹Volej z plna hrdla, bez zábran! Rozezvuč svůj hlas jako polnicí! Mému lidu ohlas jeho nevěrnost, domu Jákobovu jeho hříchy. ²Den co den se mne dotazují, chtějí poznat moje cesty jako pronárod, jenž koná spravedlnost a řád svého Boha neopouští; na spravedlivé rády se mě doptávají, chtějí by mít Boha blízko. ³Proč se postíte, a nevyšimáš si toho? Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí. Právě v den, kdy se postíváte, hovíte svým zálibám a honíte všechny své dělníky. ⁴Postíte se jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšně. ⁵Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žinici obléká a popelem si podestýlá? Dá se toto nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení? ⁶Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? ⁷Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidíš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi? ⁸Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva. ⁹Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: „Tu jsem!“ Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova, ¹⁰budeš-li štědřiv k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne. ¹¹Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí. ¹²Co bylo od věků v troskách, vybudují ti, kdo z tebe vzejdou, opět postavíš, co založila minulá pokolení. Nazvou tě tím, jenž zazdívá trhliny a obnovuje stezky k sídlům. ¹³Jestliže v den odpočinku upustíš od svých pochůzek, od prosazování svých zálib v můj svatý den, nazveš-li den odpočinku rozkošným, svatý den Hospodinův přelstným, budeš-li jej slavít tak, že se vzdáš svých cest, že přestaneš hovět svým zálibám a nepovedeš plané řeči, ¹⁴tu nalezeš rozkoš v Hospodinu „a já ti dovolím jezdit po posvátných návrších země a z dědictví tvého otce Jákoba i tě budu žít.“ Tak promluvila Hospodinova ústa.“